

Ревизия на данните за платежния баланс за 2020 г. – 2021 г.

В съответствие с политиката на ревизиране на статистическите данни на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), през март на всяка календарна година БНБ извършва ревизия на предварителните данни за период до три години назад. Допълнително, ревизии за по-стари периоди могат да извършват и при наличие на текущи промени в резултат на събрана допълнителна информация, както и поради елиминирането на грешки. С данните за януари 2022 г. БНБ публикува ревизия на данните за платежния баланс за периода януари 2020 г. – декември 2021 г. Ревизиите по отделните статии са представени в приложената таблица¹.

Ревизиите отразяват получените ревизирани данни от НСИ за внос (CIF) и износ (FOB) на стоки, получената окончателна информация от НСИ за годишните данни за преките инвестиции в нефинансовия сектор за 2020 г., както и информацията, получена в БНБ от фирмите от нефинансовия сектор, *Централен депозитар АД*, банките и други финансови институции, *Министерството на финансите*, както и информацията на *Банката за международни разплащания – Базел (БМР – Базел)*.

Основни ревизии на данните за 2021 г.

Текуща и капиталова сметка

Статия *Търговски баланс* намалява отрицателната си стойност със 72.7 млн. евро до дефицит от 3295.7 млн. евро (4.9% от БВП²), основно поради ревизия на данните за износа на стоки в посока нарастване със 72.3 млн. евро. Данните за вноса на стоки са ревизирани в посока намаление с 0.5 млн. евро.

Статия *Услуги, нето* е ревизирана със 145.8 млн. евро в посока увеличение на излишъка до 4493.9 млн. евро (6.6% от БВП), в резултат основно на ревизирани данни за *други услуги* (основно *Далекосъобщителни, компютърни и информационни услуги*), получени данни от директното отчитане на услуги от предприятията, както и в следствие на получени от НСИ данни за вноса и износа на косвено измерени услуги на финансовите посредници.

Салдото по статия *Първичен доход, нето* нараства със 795.5 млн. евро до отрицателно салдо в размер на 2210.2 млн. евро (3.3% от БВП), основно в подстатия *Друг първичен доход, нето* (с 993.5 млн. евро), в резултат основно на получена допълнително информация от НСИ.

Ревизията на подстатия *Вторичен доход*³ е в посока увеличение на излишъка с 95.2 млн. евро до 740.7 млн. евро (1.1% от БВП), поради включена допълнителна информация за *Данъци върху дохода и имуществото* на сектор *Държавно управление*.

Повишава се излишъкът по *Капиталовата сметка* с 1.7 млн. евро до 490.7 млн. евро (0.7% от БВП), основно поради увеличението на получените средства по *капиталови трансфери* (с 2.4 млн. евро).

В резултат на ревизиите, положителното салдо по *текущата и капиталовата сметка* за 2021 г. нараства с 1111 млн. евро до излишък от 219.3 млн. евро (0.3% от БВП), при дефицит от 891.7 млн. евро (1.3% от БВП) преди това.

Финансова сметка

Преките инвестиции, активи за 2021 г. са ревизирани в посока намаление с 26.6 млн. евро до 639.6 млн. евро. Ревизията е основно в подстатия *Дългови инструменти* – с 28.2 млн. евро в посока намаление. Статия *Преки инвестиции, пасиви* е ревизирана в посока увеличение с 255.4 млн. евро до 1778.1 млн. евро, основно в подстатия *Реинвестиране на печалба* – със 187.7 млн. евро в посока нарастване. Ревизиите са в резултат основно на разширения обхват на проучването сред местните юридически лица с чуждестранно

¹ Ревизираните данни за международната инвестиционна позиция за периода март 2020 г. – декември 2021 г. ще бъдат публикувани на 30 март 2022 г.

² При БВП в размер на 67 871.1 млн. евро за 2021 г. (данни на НСИ от 08.03.2022 г.) и 61 330 млн. евро за 2020 г. (данни на НСИ от 18.10.2021 г.).

³ Данните ще бъдат допълнително ревизирани с годишната информация от НСИ за премии/обезщетения по общо застраховане, нето.

участие в капитала през 2021 г. и на получена информация от тримесечните отчети на финансовите и нефинансовите предприятия.

Статия *Портфейлни инвестиции, активи* е ревизирана с 21.2 млн. евро в посока увеличение, като достига положителна стойност от 2447.7 млн. евро. Статия *Портфейлни инвестиции, пасиви* е ревизирана с 13 млн. евро в посока намаление до 144 млн. евро.

Статия *Финансови деривати, нето* е ревизирана в посока намаление със 172.3 млн. евро до отрицателна стойност от 99.3 млн. евро при положително салдо от 73 млн. евро преди ревизията.

Статия *Други инвестиции, активи* е ревизирана в посока увеличение с 297.6 млн. евро до положителна стойност от 929.7 млн. евро. Най-значителна е ревизията в подстатия *Валута и депозити на Други сектори* (с 233.9 млн. евро) в резултат на включването на данните от БМР – Базел⁴. Статия *Други инвестиции, пасиви* е с положителна стойност от 2250.6 млн. евро в резултат на ревизията в посока намаление с 385.9 млн. евро (при 2636.5 млн. евро преди това). Ревизията се дължи основно на подстатия *Застрахователни и пенсионни схеми и стандартни гаранционни схеми* (намаление със 167.4 млн. евро), както и на подстатии *Други сметки за плащане* и *Търговски кредити и аванси* (съответно със 136.2 млн. евро и със 121.8 млн. евро).

В резултат на тези ревизии, балансът по *Финансовата сметка* за 2021 г. нараства с 263.4 млн. евро до 3351.2 млн. евро (4.9% от БВП) при 3087.8 млн. евро (4.5% от БВП) преди ревизията.

Грешки и пропуски

В резултат на извършените ревизии, *Грешки и пропуски* за 2021 г. намаляват с 847.6 млн. евро като достигат положителна стойност от 3131.9 млн. евро (4.6% от БВП), при положителна стойност от 3979.5 млн. евро (5.9% от БВП) преди ревизията.

Основни ревизии на данните за 2020 г.

Текуща и капиталова сметка

Статия *Търговски баланс* намалява отрицателната си стойност с 4.3 млн. евро до 1941.1 млн. евро (3.2% от БВП) поради ревизия на данните за вноса на стоки.

Статия *Услуги, нето* е ревизирана с 30 млн. евро в посока увеличение на излишъка до 3089.1 млн. евро (5% от БВП), като ревизията е в подстатия *Други услуги, нето* в резултат на получени допълнително данни от директното отчитане на услуги от предприятията.

Дефицитът по статия *Първичен доход, нето* се увеличава с 9.9 млн. евро до 2119.7 млн. евро (3.5% от БВП), в резултат на нетирането на намалението при подстатия *Инвестиционен доход* (955.2 млн. евро) с увеличението в подстатия *Друг първичен доход* (с 945.3 млн. евро), основно поради допълнително включена информация от НСИ за *Други субсидии върху продуктите* (с 917.3 млн. евро). Ревизията в посока намаление на инвестиционния доход е основно при *дохода от преки инвестиции* на предприятията от нефинансовия сектор (с 955.2 млн. евро, в т.ч. 637.3 млн. евро при изплатените дивиденди и 314.2 млн. евро при реинвестираната печалба) и се дължи на включването на годишните данни на НСИ за 2020 г.

Ревизията на подстатия *Вторичен доход* е в посока увеличение на излишъка с 95.4 млн. евро до 930.2 млн. евро (1.5% от БВП), поради включена допълнителна информация за *Данъци върху дохода и имуществото* на сектор *Държавно управление*.

В резултат на ревизиите, положителното салдо по *текущата и капиталовата сметка* за 2020 г. се повишава със 119.8 млн. евро до 905.1 млн. евро (1.5% от БВП), при излишък от 785.3 млн. евро (1.3% от БВП) преди това.

Финансова сметка

Преките инвестиции, активи за 2020 г. нарастват със 129.9 млн. евро до 396.9 млн. евро. Ревизията е най-голяма в статия *Дългови инструменти* (със 131.6 млн. евро). *Преките инвестиции, пасиви* нарастват със

⁴ Включени са ревизирани данните за размера на депозитите на местни лица в чужбина от *Банката за международни разплащания* (БМР-Базел) до трето тримесечие на 2021 г., вкл., публикувани през януари 2022 г.

798.4 млн. евро до 3181.9 млн. евро. Ревизията е най-значителна в статии *Дялов капитал* и *Реинвестиране на печалба* (съответно с 322.8 млн. евро и с 314.2 млн. евро) в резултат на получените годишни данни на НСИ за 2020 г. за предприятията от нефинансовия сектор. Статия *Дългови инструменти* също е ревизирана в посока увеличение със 161.3 млн. евро с допълнително получени отчети на предприятия от нефинансовия сектор.

Статия *Други инвестиции, активи* се повишава с 266.2 млн. евро до отрицателна стойност от 1701.8 млн. евро, основно в подстатия *Други сметки за задължения на Други сектори* (със 189.6 млн. евро), както и при *финансовите заеми* на сектор *Депозитни институции без централната банка* (със 131 млн. евро). Статия *Други инвестиции, пасиви* намалява отрицателната си стойност с 219.7 млн. евро до 425.5 млн. евро в резултат основно на ревизията при подстатия *Други сметки за задължения на Други сектори* (с 295.6 млн. евро).

В резултат на тези ревизии балансът по *Финансовата сметка* за 2020 г. се понижава със 136.1 млн. евро, като възлиза на 2485 млн. евро (4.1% от БВП) при 2621 млн. евро (4.3% от БВП) преди това.

Грешки и пропуски

В резултат на извършените ревизии *Грешки и пропуски* намаляват положителната си стойност с 255.8 млн. евро до положителна стойност от 1579.9 млн. евро (2.6% от БВП), при положителна стойност от 1835.7 млн. евро (3% от БВП) преди ревизията.

РЕВИЗИЯ НА ДАННИТЕ ЗА ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ

(млн. евро)

	2020			2021		
	Предварителни данни	Ревизия	Ревизирани данни	Предварителни данни	Ревизия	Ревизирани данни
Текуща и капиталова сметка	785.3	119.8	905.1	-891.7	1111.0	219.3
Текуща сметка	-161.2	119.7	-41.4	-1380.7	1109.3	-271.4
Текуща сметка: кредит	37424.5	1194.8	38619.4	46542.2	1571.7	48113.9
Текуща сметка: дебит	37585.7	1075.1	38660.8	47922.9	462.4	48385.3
Стоки и услуги, нето	1113.8	34.2	1148.0	979.6	218.6	1198.2
Стоки и услуги: кредит	34482.8	48.9	34531.7	43163.6	390.5	43554.1
Стоки и услуги: дебит	33369.0	14.7	33383.7	42184.0	171.9	42356.0
Търговски баланс, нето	-1945.4	4.3	-1941.1	-3368.4	72.7	-3295.7
Стоки: кредит	27271.7	0.0	27271.7	34205.4	72.3	34277.7
Стоки: дебит	29217.1	-4.3	29212.8	37573.8	-0.5	37573.4
Услуги, нето	3059.1	30.0	3089.1	4348.0	145.8	4493.9
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други, нето	190.1	0.0	190.1	119.5	13.2	132.7
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде, нето	145.0	0.0	145.0	157.5	-17.2	140.3
Транспорт нето	424.6	0.0	424.7	439.3	18.3	457.5
Пътвания нето	513.8	0.0	513.8	1007.9	0.4	1008.3
Други услуги нето	1785.6	29.9	1815.5	2623.8	131.2	2755.0
Първичен доход, нето	-2109.7	-9.9	-2119.7	-3005.7	795.5	-2210.2
Компенсации на наетите, нето	332.1	0.0	332.1	392.5	-0.8	391.7
Инвестиционен доход, нето	-2360.8	-955.2	-3316.1	-3383.1	-197.2	-3580.3
Доход от преки инвестиции, нето	-2239.7	-951.8	-3191.5	-3396.9	-193.0	-3589.9
Доход от портфейлни инвестиции, нето	81.6	0.0	81.6	172.7	-3.1	169.6
Доход от други инвестиции, нето	-202.8	-3.4	-206.2	-158.9	-1.1	-160.0
Друг първичен доход, нето	-81.0	945.3	864.3	-15.1	993.5	978.4
Вторичен доход, нето	834.8	95.4	930.2	645.4	95.2	740.7
Вторичен доход: кредит	2119.2	95.4	2214.6	2165.9	97.6	2263.5
Държавно управление	1444.0	94.8	1538.7	1759.0	97.0	1856.0
Други сектори	675.2	0.7	675.9	406.9	0.6	407.5
Вторичен доход: дебит	1284.4	0.0	1284.4	1520.5	2.3	1522.8
Държавно управление	765.9	-0.1	765.8	940.4	2.1	942.5
Други сектори	518.4	0.1	518.6	580.1	0.2	580.3
Капиталова сметка	946.5	0.0	946.6	489.0	1.7	490.7
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето	142.7	0.0	142.7	-310.6	-0.2	-310.8
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	457.3	0.0	457.3	885.4	0.0	885.4
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	314.6	0.0	314.6	1196.0	0.2	1196.2
Капиталови трансфери, нето	803.8	0.0	803.9	799.6	1.9	801.5
Капиталови трансфери, кредит	812.0	0.0	812.0	805.6	2.4	808.0
Капиталови трансфери, дебит	8.2	0.0	8.2	6.0	0.5	6.5
Финансова сметка, нето	2621.0	-136.1	2485.0	3087.8	263.4	3351.2
Финансова сметка: активи	6404.6	442.5	6847.1	7404.1	119.9	7523.9
Финансова сметка: пасиви	3783.6	578.5	4362.1	4316.3	-143.5	4172.8
Преки инвестиции, нето	-2116.5	-668.5	-2785.0	-856.6	-282.0	-1138.5
Преки инвестиции, активи	267.0	129.9	396.9	666.2	-26.6	639.6
Дялов капитал (без реинвестираната печалба)	85.4	2.6	88.0	70.2	9.4	79.6
Реинвестиране на печалба	-37.4	-4.3	-41.7	153.9	-7.8	146.1
Дългови инструменти	219.1	131.6	350.7	442.0	-28.2	413.8
Преки инвестиции, пасиви	2383.5	798.4	3181.9	1522.8	255.4	1778.1
Дялов капитал (без реинвестираната печалба)	351.6	322.8	674.4	-90.6	54.3	-36.3
Реинвестиране на печалба	738.4	314.2	1052.6	1587.7	187.7	1775.4
Дългови инструменти	1293.6	161.3	1454.9	25.6	13.4	39.1
Портфейлни инвестиции, нето	754.0	11.2	765.2	2269.5	34.2	2303.7
Портфейлни инвестиции: активи	2359.9	11.0	2370.9	2426.5	21.2	2447.7
Портфейлни инвестиции: пасиви	1605.8	-0.1	1605.7	157.0	-13.0	144.0
Финансови деривати, нето	-48.2	35.4	-12.8	73.0	-172.3	-99.3
Други инвестиции, нето	-1762.2	485.9	-1276.3	-2004.4	683.5	-1321.0
Други инвестиции: активи	-1968.0	266.2	-1701.8	632.1	297.6	929.7
Други инвестиции: пасиви	-205.8	-219.7	-425.5	2636.5	-385.9	2250.6
Резервни активи на БНБ	5793.9	0.0	5793.9	3606.3	0.0	3606.3
Балансиращи статии:						
Салдо по текущата и капиталовата сметки	785.3	119.8	905.1	-891.7	1111.0	219.3
Салдо по финансовата сметка	2621.0	-136.1	2485.0	3087.8	263.4	3351.2
Нето грешки и пропуски	1835.7	-255.8	1579.9	3979.5	-847.6	3131.9